

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

Pfv.V.20.435/2014/9.

A Kúria Dr. Papp Endre ügyvéd által képviselt felperesnek a Birher Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Birher Nándor Máté ügyvéd) által képviselt alperes ellen tartozás megfizetése iránt a Fővárosi Törvényszék előtt 40.P.20.751/2010. számon folyamatba tett perében a Fővárosi Ítéltábla előtt 3.Pf.20.154/2013/4. számon jogerősen befejezett perében, a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

Í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla 3.Pf.20.154/2013/4. sz. ítéletét hatályában fenntartja.

Felperes köteles megfizetni alperesnek 15 napon belül 84.000 (nyolcvannégyezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Ezen ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat szempontjából jelentős tényállás a következő:

Felek között felperesi gabona intervenciósz felvásárlásával kapcsolatosan közigazgatási jogviszony állt fenn. Alperes a kukorica nem megfelelő minősége miatt annak felvásárlását elutasította, és kötelezte felperest tárolási díj megfizetésére. Felperes 6.177.501.- Ft tárolási díjat megfizetett, miközben alperes közigazgatási határozatait több ízben megfellebbezte, azokkal szemben keresetet nyújtott be. A Fővárosi Bíróság 22.K.30.329/2007/21. sz. ítéletével alperes 2006. évi másodfokú határozatát még eljárási szabálysértésre hivatkozással hatályon kívül helyezte, azonban alperes által hivatalból indított újabb eljárásban hozott határozatát, a 22.K.35.233/2010/8. sz. ítéletével már helybenhagyta és felperes keresetét elutasította. Ez utóbbi döntést a Kúria Kfv.III.39.019/2012/8. sz. ítéletével hatályában fenntartotta, megállapítva, hogy megalapozottan kötelezte felperest a gabona tárolásával összefüggésben felmerült tárolási díjban.

Felperes a polgári bíróság előtt előterjesztett keresetében, jogalap nélküli gazdagodásra hivatkozással kérte marasztalni alperest. Álláspontja szerint 2006. október 16-2010.VIII.3. között, jogerős közigazgatási határozat hiányában, jogalap nélkül tartotta birtokában felperes által befizetett 6.177.501.- forintot, így az ezen összeg után számított - a gazdálkodó szervezetek között érvényesíthető - 3.371.331.- Ft késedelmi kamat megfizetésére köteles. Felperes arra hivatkozott, alperes 2006. évi marasztaló határozatát a bíróság hatályon kívül helyezte, ezért az általa befizetett összeget akkor vissza kellett volna fizetnie, azonban annak felszólítás ellenére sem tett eleget, hanem évekig használta a pénzt. Alperes következő eljárásban hozott, tárolási díjban marasztaló határozatát ugyan a bíróság helybenhagyta, azaz a másodfokú alperesi határozat 2010. augusztus 3-án jogerőre emelkedett, azonban alperes a két időpont között az idegen pénz használatának ellenértékét, azaz a késedelmi kamatot köteles megfizetni, ellenkező esetben ezen összeggel jogalap nélkül gazdagodik.

Alperes elsősorban arra hivatkozott, miután felek között közigazgatási jogviszony állt fenn, az abból eredő felperesi igény elbírálására is a közigazgatási eljárás szabályai vonatkoznak, a kereset elbírálása nem tartozik a polgári bíróság hatáskörébe. Alperes a kereset érdemét érintően előadta, alperes jogszerűen tartotta magánál felperes által befizetett összeget, ugyanis a közigazgatási bíróság a 2006. évi alperesi határozat hatályon kívül helyezésekor a döntés érdemét nem vizsgálta, kizárólag eljárási szabálysértésre hivatkozással hozta meg ítéletét. Az újabb alperesi határozat megalapozottságát, azaz felperes tárolási díjra kötelezését a 2010. évi bírósági határozat már érdemben megerősítette, azaz alperes mindvégig alappal tartotta birtokában a pénzt.

Az elsőfokú bíróság megállapította, felperes, mint gazdálkodó szerv, továbbá alperes, mint állami szervezet közötti jogvita elbírálására a polgári bíróság hatásköre fennáll. Ezen túl, elfogadva felperes érvelését, jogalap nélküli gazdagodás jogcímén kötelezte alperest a kereset szerint.

A másodfokú bíróság ugyan a bírósági hatáskörre nem nyilatkozott, miután azonban érdemben vizsgálta alperesi fellebbezést, a hatáskör fennállását szintén megállapította. Indokolásában kifejtette, felek között egy közigazgatási alá-fölé rendeltségi viszony állt fenn, alperes tehát nem jogviszony nélkül jutott a felperes által befizetett tárolási díjhoz. Felperes legfeljebb 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 349.§ (1) bekezdése szerint, az államigazgatási jogkörben okozott kárért fennálló felelősség szabályai alapján terjeszthette volna elő követelését. Miután a jogalap nélküli

gazdagodás alkalmazása szubszidiárius jellegű, annak a kártérítési jogalap megállapítása melletti alkalmazása kizárt, ezért a keresetet elutasította.

Felperes felülvizsgálati kérelmében a másodfokú határozat hatályon kívül helyezését, és elsődlegesen az elsőfokú határozat hatályában való fenntartását, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte, továbbá alperest marasztalni a felülvizsgálati eljárás költségeiben. Felperes megítélése szerint a jogerős döntés több okból is jogszabálysértő. Felperes előadta, a másodfokú bíróság tévesen értelmezte a keresetét, azt a Ptk. 361.§ és 364.§ alkalmazásával jogalap nélküli gazdagodásként, illetőleg a Ptk. 301. § (1) bekezdése és 301/A.§ szerinti késedelmi kamatként terjesztette elő, aminek semmi köze a felek közötti közigazgatási jogviszonyhoz. Felperes előadta, azt nem állította, hogy alperes közigazgatási jogkörben felróható magatartást tanúsított és evvel összefüggésben kára keletkezett, azt állította, hogy alperes hatályon kívül helyezett határozata után jogalap nélkül tartotta birtokában az általa megfizetett pénzt. Felperes vitatta, hogy a gabona intervenciós felvásárlásával összefüggésben felek között alá-fölé rendeltségi viszony állt volna fenn. Az a tény, hogy a tárolási díj megfizetése közigazgatási határozat alapján történt, szerinte még nem tette a jogviszonyt közigazgatási jogviszonnyá. Felperes továbbá arra hivatkozott, a másodfokú bíróság megsértette azon bírósági gyakorlatot, mely szerint a kereseti kérelemhez kötöttség nem jelent egyben jogcímhez kötöttséget, a bíróságnak a megállapított tényálláshoz igazodóan kellett volna a megfelelő jogcímen elbírálni a követelését.

Alperes ellenkérelmében a jogerős határozat hatályában fenntartását kérte, mert a döntés nem jogszabálysértő. A tényállásból megállapítható, hogy felek között közigazgatási jogviszony állt fenn, ezt a közigazgatási perben eljáró bíróságok is megerősítették. Alperes előadta, a közigazgatási jogviszonyra tekintettel, a pénz esetleges visszafizetéséről is ezen szabályok betartásával, határozatban kellett volna rendelkeznie, ennek elmulasztása esetén pedig felperesnek, a visszafizetésre vonatkozó igényét szintén ezen eljárási szabályok betartása mellett kellett volna érvényesítenie. Ezt azonban elmulasztotta, utólag jogalap nélküli gazdagodásként ugyanezen igényét már nem terjesztheti elő. Alperes továbbá arra hivatkozott, a másodfokú bíróság a keresetről a rendelkezésre álló tényállás alapján megfelelően döntött, ugyanis felperes tényelőadást sem tett alperes olyan állítólagos károkozásával összefüggésben, ami alapot adhatott volna kártérítés jogcímen érdemben elbírálni a követelést.

Felülvizsgálati kérelem megalapozatlan.

A gabona intervenciós felvásárlásával kapcsolatos tényállást az eljáró bíróságok a közigazgatási perekben teljes körűen értékelték, megállapították, hogy felek között közigazgatási jogviszony állt fenn. A felülvizsgálati kérelem ugyanezen eljárásban tanúsított alperesi magatartást, nevezetesen a befizetett tárolási díj visszafizetésének elmulasztását kifogásolta. Alperes állított mulasztása tehát szintén a közigazgatási jogviszonyhoz kapcsolódik, melynek eljárási szabályait a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény, továbbá a mezőgazdasági agrár- és vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény határozzák meg. Alperes magatartása ezen jogszabályi rendelkezésekhez igazodóan lett volna vizsgálható és értékelhető. Felperes követelése ugyanakkor nem közigazgatási határozat felülvizsgálatára irányul, hanem alperes egyéb jogsértő magatartását kifogásolja, ezért a kereset elbírálása polgári bíróság hatáskörébe tartozik.

Felek által sem vitatott tényállás alapján jogszabálysértés nélkül vonta le azt a következtetést a másodfokú bíróság, alperessel szemben a Ptk. 349.§ (1) bekezdése alkalmazásával, államigazgatási jogkörben okozott kárért fennálló felelősség szabályai szerint lehetett volna követelést érvényesíteni. A másodfokú bíróság döntésének indokolásában helytállóan állapította meg, a Ptk. 361.§-a szerinti jogalap nélküli gazdagodás jogcímén kizárólag abban az esetben érvényesíthető a követelés, ha a jogosult egyéb jogcímen nem tudja előterjeszteni igényét. A jogerős határozat a kereset téves értelmezés nélkül állapította meg, perbeli esetben a közigazgatási eljárás során tanúsított jogsértő magatartásért fennálló kárfelelősség szabályait kell figyelembe venni.

Felperes azon érvelése, mely szerint nem alperes károkozó magatartására, hanem pénzének jogellenes birtokban tartására alapította követelését azért megalapozatlan, mert alperes magatartása annak alapján ítélt meg, hogy a rá vonatkozó és a már hivatkozott eljárási szabályokat betartotta-e, amikor úgy döntött, újabb határozata meghozataláig nem fizeti vissza felperesnek a tárolási díjat. Felperes követelése lényegében késedelmi kamat megfizetésére irányult, mely késedelem bekövetkezésének körülményei, a mulasztás oka szintén a közigazgatási eljárás szabályai mentén lettek volna vizsgálhatók. Alperes magatartása tehát - felperes állításával szemben - nem ragadható ki a hivatkozott jogszabályi környezetből. Alperes helytállóan hivatkozott arra, a pénz esetleges visszafizetéséről a közigazgatási eljárás szabályai alapján kellett volna intézkednie, rendelkeznie, ennek elmulasztása, ha jogsértő módon történt, akkor szintén ezen jogviszony szabályainak megsértését jelentette, aminek jogkövetkezménye a már hivatkozott kárfelelősség megállapítása. Ennek összege azonos lehet a követelt késedelmi kamat összegével.

A felülvizsgálati ellenkérelem a tekintetben is helytálló, a másodfokú bíróság tényállás hiányában érdemben nem tudta vizsgálni alperesi kárfelelősség megvalósulásának elemeit, erre felperes még tényelőadást sem tett. Ennek azonban nincs perdöntő jelentősége, mert az egyértelműen megállapítható, felperes, mint ügyfél elmulasztotta joga érvényesítését a közigazgatási eljárás szabályai szerint, így a bírósági vizsgálatot megelőző rendes jogorvoslat lehetőségét sem merítette ki, tehát a Ptk. 349.§ (1) bekezdése szerinti jogcímen alperes felelőssége érdemben nem volt vizsgálható.

Felperes felülvizsgálati kérelme alaptalan volt, ezért a Pp. 78.§ (1) bekezdése és a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése alapján 84.000.- Ft alperest illető perköltség megfizetésére köteles.

Budapest, 2015. február 18.

Dr. Molnár Ambrus s.k. a tanács elnöke Dr. Deák Zsolt s.k. előadó
bíró Dr. Szűcs József s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő